



**ADVIES Nr 20 / 2006 van 12 juli 2006**

O. Ref. : SA2 / A / 2006 / 022

**BETREFT : Advies met betrekking tot een ontwerp van Koninklijk besluit betreffende de beveiliging van de opslag, de verwerking en de verzending van elektronische gegevens van meetwerktuigen.**

---

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna de WVP), inzonderheid art. 29;

Gelet op de adviesaanvraag vanwege de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel & Wetenschapsbeleid van 23 mei 2006;

Gelet op het verslag van de heer Mertens de Wilmars;

Brengt op 12 juli 2006 het volgende advies uit:

## **I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG**

---

Door de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel & Wetenschapsbeleid is aan de Commissie gevraagd een advies uit te brengen over een ontwerp van Koninklijk besluit *betreffende de beveiliging van de opslag, de verwerking en de verzending van elektronische gegevens van meetwerktuigen* in uitvoering van de wet van 16 juni 1970 *betreffende de meeteenheden, de meetstandaarden en de meetwerktuigen*. Deze wet regelt onder andere de voorwaarden en voorschriften aangaande de controle en het op de markt brengen van meetwerktuigen, zowel deze gebruikt in het economisch verkeer als deze gebruikt in andere domeinen zoals de verkeersveiligheid.

## **II. CONTEXT VAN DE AANVRAAG**

---

De context van de adviesaanvraag wordt geschetst in het verslag aan de Koning, welke het ontwerp van besluit voorafgaat. Deze luidt samengevat als volgt.

Tot nu toe volstond de zorg voor de betrouwbaarheid en de nauwkeurigheid van het meetresultaat aangeduid door het meetwerktuig en afgelezen door de gebruiker.

De gebruiker van het meetwerktuig is (echter) niet alleen meer geïnteresseerd in het meetresultaat maar ook in de faciliteiten die geboden worden door het meetresultaat als een elektronisch gegeven. Een elektronisch gegeven kan immers bewaard, verwerkt of verzonden worden. Er kunnen allerlei processen mee aangestuurd worden. Het kan in allerlei nevenactiviteiten aangewend worden. Het leent zich tot automatisatie. De vraag van de gebruiker van het meetwerktuig gaat duidelijk over een uitbreiding van het toepassingsgebied van zowel het meetwerktuig als het meetresultaat onder elektronische vorm.

De gebruikers van het elektronisch meetwerktuig verlangen echter dezelfde betrouwbaarheid en nauwkeurigheid voor het elektronisch gegeven, na of tijdens de bewaring, na de verwerking en tijdens de verzending ervan. Zulks kan pas het vertrouwen genieten van iedere betrokkene, indien er voldoende garanties bestaan aangaande de beveiliging van de elektronische gegevens, met name op het vlak van de integriteit, de oorsprong, het tijdstip, de vertrouwelijkheid, het niet-weerlegbaar karakter, in de verwerking, verzending en bewaring van deze gegevens.

Het is dan ook de bedoeling met dit ontwerp van besluit de nodige beveiligingen te voorzien om de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van het elektronisch gegeven, na of tijdens de bewaring, na de verwerking en tijdens de verzending ervan te waarborgen. De aangewende technieken zijn de encryptie-technieken. Dergelijke technieken hebben tot doel elke wijziging van de elektronische gegevens opspoorbaar te maken. Indien nodig kan het elektronisch gegeven met deze technieken ook onleesbaar voor onbevoegden gemaakt worden, mochten bepaalde aspecten van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het gedrang komen.

## **III. ALGEMENE BESPREKING**

---

1. De Commissie wenst vooreerst een fundamentele opmerking te maken die meteen ook gevolgen zal hebben voor haar bevoegdheid (of niet) zich actueel uit te spreken over het ontwerpbesluit dat voorligt.

2. De bepalingen van het ontwerpbesluit zijn in die mate algemeen voor de materie welke ze beoogt te reglementeren, dat, na lectuur ervan, er niet kan gesteld worden of de elektronische gegevens welke meetwerktuigen in de zin van artikel 1 van het ontwerpbesluit opslaan, verwerken en verzenden, nu persoonsgegevens zijn of niet in de zin van de WVP.

3. Uit het Verslag aan de Koning, welke het ontwerpbesluit voorafgaat, kan wel afgeleid worden dat de elektronische gegevens welke meetwerktuigen in de zin van artikel 1 van het ontwerpbesluit opslaan, verwerken en verzenden, wel persoonsgegevens zouden kunnen zijn in de zin van de WVP.

4. De Commissie verzoekt dat de gevallen van meetinstrumenten die persoonsgegevens opslaan, verwerken en verzenden, het voorwerp zouden vormen van specifieke bepalingen, welke haar voorafgaandelijk voor advies zullen worden voorgelegd. Zie overigens in die zin, hetgeen werd bepaald ten aanzien van de automatisch werkende meettoestellen als bedoeld in artikel 62, vijfde lid van de wet van 16 maart 1968 *betreffende de politie over het wegverkeer* (zie punt 20).

5. In die zin kan, wat volgt, ook enkel toepasselijk verklaard worden indien de elektronische metrologische gegevens welke een meetwerktuig opslaat, verwerkt en verzendt daadwerkelijk persoonsgegevens zijn in de zin van de WVP, aangezien de Commissie, in het andere geval, enkel haar onbevoegdheid zou kunnen vaststellen. Het zonet vermeld voorbehoud indachtig, kunnen hierna enkel een aantal richtsnoeren worden geformuleerd die gelden voor de verwerking van persoonsgegevens in het algemeen.

#### 1. Toepasselijkheid van de WVP- persoonsgegevens.

6. Indien de elektronische metrologische gegevens die een meetwerktuig opslaat, verwerkt en verzendt persoonsgegevens zijn in de zin van de WVP, zal de verantwoordelijke voor het meetwerktuig niet alleen een beveiliging moeten opzetten voor het doeleinde als bedoeld in het ontwerp van besluit (veiligstellen van de rechtsgeldigheid van dergelijke elektronische gegevens en de gelijkwaardigheid garanderen met meetresultaten die gematerialiseerd of geafficheerd zouden zijn), doch ook één in de zin van artikel 16 WVP, dus om de privacy van de betrokkene te beschermen. Bovendien zullen daartoe nog andere waarborgen moeten geboden worden door de verantwoordelijke voor de verwerking dan beveiliging alleen.

7. De verantwoordelijke voor de verwerking van elektronische metrologische persoonsgegevens zal ten aanzien van de betrokkenen het hele samenstel van waarborgen waarin de WVP voorziet dienen na te leven om hun recht op eerbiediging van de persoonlijk levenssfeer ten opzichte van de verwerking van hun persoonsgegevens veilig te stellen (artikel 2 WVP).

8. Eén, naast andere te vervullen waarborgen hiertoe, is de plicht in hoofde van de verantwoordelijke van de verwerking de gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek terzake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's (artikel 16 WVP).

9. Deze plicht is een niet te veronachtzamen plicht ingevolge artikel 15bis WVP. Immers, indien de betrokkene schade lijdt doordat ten opzichte van hem in strijd werd gehandeld met de bij of krachtens de WVP bepaalde voorschriften, bijvoorbeeld een inadequaat veiligheidsbeleid, is, onverminderd de aanspraken op grond van andere wettelijke regels, de verantwoordelijke voor de verwerking daarvoor aansprakelijk, tenzij bewijs dat het feit dat de schade heeft veroorzaakt hem niet kan worden toegerekend.

10. Los van de plicht om dergelijke gegevens te beveiligen in het licht van de finaliteit die hier primair voorligt, met name in functie van de juridische veiligheid voor wie de meetgegevens rechtsgevolgen kunnen/zullen ressorteren, zal de plicht tot beveiliging van elektronische metrologische persoonsgegevens in toepassing van de WVP maar één van de middelen zijn om daarbij de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen te beschermen. Met andere woorden, ook als de persoonsgegevens beveiligd zouden zijn in de zin van het ontwerp van besluit dat voorligt, kan men met een schending van de persoonlijke levenssfeer te maken hebben, als de andere waarborgen waarin de WVP voorziet zouden worden veronachtzaamd, inzonderheid de beginselen van artikel 4 § 1, 2° (doelbinding) en artikel 4 §1, 3° WVP (proportionaliteit van gegevens).

## 2. Naleving van het finaliteitsprincipe.

11. Precies ten aanzien van de naleving van laatstvernoemde waarborgen roept het verslag aan de Koning vragen op, bijvoorbeeld waar het stelt dat *“de gebruiker van het meetwerktuig is niet alleen meer geïnteresseerd in het meetresultaat maar ook in de faciliteiten die geboden worden door het meetresultaat als een elektronisch gegeven”* (...), *“de vraag van de gebruiker van het meetwerktuig gaat duidelijk over een uitbreiding van het toepassingsgebied van zowel het meetwerktuig als het meetresultaat onder elektronische vorm”*. Of nog in bedoeld verslag: *“Voor nieuwe meetwerktuigen waar het gebruik van een bijkomende functionaliteit intrinsiek aanwezig is en ook gewenst is, zal de schatting voor de benodigde beveiliging van de elektronische gegevens uitgevoerd worden door onafhankelijke experts, en ze zal integraal deel uitmaken van het onderzoek in het kader van de klassieke modelgoedkeuringsprocedure”* (telkens eigen markeringen).

12. Veelzeggend zal echter zijn wat eigenlijk precies onder “een uitbreiding van de bestaande functionaliteit” of het gebruik van een bijkomende functionaliteit die intrinsiek aanwezig is” wordt verstaan.

13. In de mate dat hiermee een uitbreiding van de finaliteit van de verwerking van persoonsgegevens aan de hand van het meetinstrument zou worden bedoeld, dus dat het meetinstrument en vooral de gegevens die ze oplevert, ook voor andere doeleinden zouden worden gebruikt dan waarvoor ze initieel werden verzameld of nog, dat dergelijke bijkomende doeleinden pas bij het gebruik, en dus na de inzameling van de persoonsgegevens zouden worden vastgesteld door de verantwoordelijke voor de verwerking, lijken zich problemen te kunnen stellen ten aanzien van wat geldt als basishoeksteen in de WVP en met name artikel 4 § 1 WVP: *“Persoonsgegevens dienen: 1° eerlijk en rechtmatig te worden verwerkt; 2° voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en niet verder te worden verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden”*.

14. Ingevolge artikel 4 WVP moet het immers op voorhand duidelijk zijn voor de verantwoordelijke voor de verwerking en de betrokkenen, waartoe de verzameling van persoonsgegevens zal dienen. De WVP staat dus in de weg dat persoonsgegevens nog zouden worden ingezameld voor het geval dit ooit wel eens functioneel zou kunnen zijn. Dat het doel moet vastliggen bij de verzameling van de persoonsgegevens blijkt ook uit artikel 4 § 1, 3° WVP. Enkel de gegevens die ter zake dienend zijn, dus noodzakelijk ter verwezenlijking van een specifiek vooraf aangekondigd doeleinde, mogen worden ingezameld.

15. Dat het doel moet vastliggen bij de verzameling staat evenwel niet in de weg dat de verkregen gegevens kunnen worden aangewend voor andere doeleinden dan deze van de verzameling, voor zover dit met het oorspronkelijk doel niet onverenigbaar is. Een verdere verenigbare verwerking van persoonsgegevens, dit is een verwerking die past binnen het eerder aangekondigde doeleinde waarvoor de gegevens initieel werden verkregen, zal dan minstens moeten worden meegedeeld aan de betrokkene om ten aanzien van hem een eerlijke en transparante verdere verwerking te waarborgen.

16. Een onverenigbare verdere verwerking is daarentegen verboden. Om te beoordelen of een verwerking van persoonsgegevens al dan niet verenigbaar is met de doelstellingen die bij de verkrijging van die gegevens werden vastgesteld, moet rekening worden gehouden met alle relevante factoren, met name met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. Daarbij mag niet eender welk verwachtingspatroon worden gecreëerd. Zo valt niet in te zien dat de redelijke verwachtingen van de betrokkenen zich zouden uitstrekken tot elk gebruik van hen betreffende elektronische meetgegevens welke in hoofde van de verantwoordelijke voor het meetinstrument denkbaar zou zijn of omdat het nu eenmaal technisch mogelijk zou zijn door de aard zelf van het meetinstrument en de meetresultaten welke het oplevert, ook al zouden de betrokkenen hiervan op de hoogte worden gebracht.

### 3. Geautomatiseerde beslissingen.

17. Wanneer gegevens zonder menselijke tussenkomst langs geautomatiseerde weg zouden worden geanalyseerd zou zulks bijkomend problemen kunnen leveren tegen het licht van artikel 12bis WVP: *“Een besluit waaraan voor een persoon rechtsgevolgen verbonden zijn of dat hem in aanmerkelijke mate treft, mag niet louter worden genomen op grond van een geautomatiseerde gegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren. Het in het eerste lid vastgestelde verbod geldt niet indien het besluit wordt genomen in het kader van een overeenkomst of zijn grondslag vindt in een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, decreet of ordonnantie. In die overeenkomst of in die bepaling moeten passende maatregelen zijn genomen ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene. Minstens moet hem de mogelijkheid geboden worden om op nuttige wijze zijn standpunt naar voor te brengen”*.

18. Indien de betrokkene daartoe zou verzoeken, heeft hij in het kader van zijn inzagerecht (artikel 10 WVP), recht op mededeling van de logica die aan een geautomatiseerde verwerking van hem betreffende gegevens ten grondslag ligt in geval van geautomatiseerde besluitvorming in de zin van artikel 12bis WVP. De verantwoordelijke voor de verwerking zou de betrokkene in het kader van diens informatierecht (artikel 9 WVP) op deze mogelijkheid van mededeling van bedoelde logica moeten wijzen, om tegenover hem een eerlijke verwerking te waarborgen.

19. In het verslag aan de Koning wordt als voorbeeld inzake een uitbreiding van het toepassingsgebied van zowel het meetwerktuig als het meetresultaat onder elektronische vorm, vermeld, dat van de automatisch werkende toestellen gebruikt om toezicht te houden op de naleving van de wet *betreffende de politie over het wegverkeer* en haar uitvoeringsbesluiten: *“De huidige technologie laat deze toestellen toe analoge gegevens om te zetten in digitale gegevens, ze op een veilige en betrouwbare wijze te verzenden en ze vanop afstand te behandelen”*. Verderop in het verslag aan de Koning staat dat zulks aansluit *“bij de krachtdadige en globale aanpak van de verkeersveiligheid door de mogelijkheid die geopend wordt, gebruik te maken van de digitale camera bij de vaststelling van inbreuken door automatisch werkende toestellen die toezicht houden op de inbreuken gepleegd in het kader van de wet betreffende de politie over het wegverkeer”*.

20. In dat verband kan opgemerkt worden dat in artikel 62, vijfde lid van de wet van 16 maart 1968 *betreffende de politie over het wegverkeer* staat dat :*“De Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bijzondere voorwaarden voor het gebruik, de raadpleging en de bewaring van de gegevens die door deze toestellen worden opgeleverd, vaststellen. Wanneer de Commissie geen advies heeft uitgebracht binnen de haar wettelijk voorgeschreven termijnen, wordt zij geacht akkoord te gaan”*. De Commissie zal zich dus, eens daartoe gevat, hoe dan ook uitspreken over de bijzondere voorwaarden welke het gebruik, de raadpleging en de bewaring van de gegevens die door deze toestellen worden opgeleverd in haar ogen moeten omringen.

21. In elk geval zullen deze toestellen en de inlichtingen die ze verstrekken, slechts mogen worden gebruikt voor gerechtelijke doeleinden in verband met de bestraffing van de overtredingen van de wet van 16 maart 1968 *betreffende de politie over het wegverkeer* en haar uitvoeringsbesluiten, begaan op de openbare weg, alsook met het oog op de regeling van het wegverkeer, onverminderd de bepalingen van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering (zie artikel 62, zesde lid van voornoemde wet).

22. Er kan dan ook worden besloten dat de overeenstemming van de beveiliging van de elektronische gegevens verwerkt door meetwerktuigen met de voorschriften van het ontwerp van besluit dat voorligt, indien het persoonsgegevens zou betreffen, niet kan volstaan. Enerzijds heeft de beveiliging voorzien door het ontwerp van besluit een specifieke betrachting, met name de beveiliging van de elektronische meetgegevens op het vlak van de integriteit, de oorsprong, het tijdstip, de betrouwbaarheid, het niet-weerlegbaar karakter, in de verwerking, verzending en bewaring ervan, die niet noodzakelijk overeenkomen met de beveiliging welke persoonsgegevens behoeven in functie van de bescherming van persoonlijke levenssfeer van de betrokkene, en met name in staat moet zijn de gegevens te beschermen tegen elke niet toegelaten verwerking als bedoeld in de WVP, bv. een gebruik voor andere dan de voorziene doeleinden. Anderzijds moeten, wanneer de elektronische meetgegevens persoonsgegevens betreffen, in functie van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene, ook andere waarborgen worden voldaan door de verantwoordelijke voor het meetwerktuig dan beveiliging alleen, en dan inz. de eerbiediging van het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel.

## **OM DEZE REDENEN,**

De Commissie brengt een gunstig advies uit met betrekking tot het ontwerp van Koninklijk besluit dat haar werd voorgelegd en verzoekt dat de gevallen van meetinstrumenten die persoonsgegevens opslaan, verwerken en verzenden, het voorwerp zouden vormen van specifieke bepalingen, welke haar voorafgaandelijk voor advies zullen worden voorgelegd.

De administrateur,

De voorzitter,

Jo BARET

Michel PARISSÉ